

‘Dankbaar in liefde’ (Hooglied 8: 6-7; Johannes 15: 9-17)

Gemeente van Jezus Messias

Voor u staat een dankbaar mens. Dankbaar omdat ik weer voor kan gaan in deze kerk. Tijdens de eerste maanden van mijn ziek zijn, heb ik meermalen gedacht: ‘ik krijg nooit meer de energie en de kracht om voor te gaan’. Dat ik hier mag staan, is mede te danken aan de gebeden van gemeenteleden voor mij. Mensen die me in de moeilijke eerste maanden er doorheen hebben geholpen door mijn naam bij de Eeuwige neer te leggen. Ik heb dit ervaren als de ‘stille omgang’ van Gods liefdevolle Geest. Ik heb me werkelijk gedragen gevoeld door de aandacht, de liefde en de zorg van velen uit de gemeente van de Levende. Het is de barmhartige ander, die je als mens in liefde draagt.

De wolk aan gebeden heb ik ervaren als een werkelijkheid. Niet dat ik daardoor plotseling beter werd. Maar het was wel een ervaren werkelijkheid, meer dan alleen maar een gevoel. Het was voor mij werkelijke nabijheid.

Naast een dankbaar mens staat hier ook een kwetsbaar iemand. Iemand die de broosheid van het leven heeft gevoeld en doorleefd. Het is de onvermoede en soms ongedachte ander die het licht voor je laat branden. Zo heb ik het ervaren in mijn ziek zijn. Teruggeworpen op mezelf, ontdaan van alle grandeur, identiteit, status en ego, is daar de liefde van God, die zegt: ‘Ik ben met je al de dagen van je leven.’ Een diepe ervaring van niet alleen zijn, in de liefde van God.

Ik heb mogen ervaren dat mensen in woorden, gebeden en aandacht present waren in de periode van mijn ziek zijn. Dat was helend en troostend. Een stukje present willen zijn in het leven van de ander die het moeilijk heeft. Dat is meer dan voldoende en ook het hoogst haalbare. Je kunt problemen van een ander niet oplossen. Maar je kunt wel aanwezig zijn. Soms gewoon in stilte. Het kost misschien ook moed, lef om present te zijn bij mensen die het moeilijk hebben, die niet in staat zijn tot een gezellig gesprek. Het gaat dan ook vaak om in liefde uithouden, trouw zijn in het present zijn bij iemand die het moeilijk heeft.

Dit is ook de opdracht die we vinden in het voorgelezen gedeelte uit het evangelie van Johannes. ‘Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals ik jullie heb liefgehad. Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden’. Liefde in navolging van Christus is een stukje van je eigen liefde, je eigen leven geven voor de ander. Zoals Christus present was in het leven van de kwetsbare naaste, zo zijn wij geroepen om aanwezig te zijn in het leven van de broze ander.

In liefde present zijn in het leven van de ander is ook de basis voor een goede relatie. Een huwelijk wordt gebouwd op wederzijdse liefde die eruit bestaat dat je er voor de ander durft te zijn. In de goede maar ook in de mindere dagen. In liefde bemoedigt de een de ander. Om vol te houden. Het leven tijdens pieken en dalen vorm te geven. De een denkt voor de ander en de ander ziet soms voor de ander. Niet altijd is één de sterkste. Dat wisselt in het leven in een relatie. En meestal is op de lange duur de sterkste, wie het zwakste leek te zijn.

Vanmorgen vieren we met Gerburg en Peter dat ze vijf jaar geleden in deze kerk hun samengaan als man en vrouw is gezegend met de Liefde van de Eeuwige. Ook zij zijn vanmorgen en vele andere dagen, dankbaar in liefde. Dankbaar dat ze elkaar hebben mogen vinden. Dat ze met liefde en aandacht present mogen zijn in het bestaan van de ander. Troostend aanwezig zijn als de ander het moeilijk heeft.

Jullie hebben in jullie leven en in jullie relatie ervaren dat Liefde vooral een werkwoord is. Liefde wordt concreet in er voor een handeling. Liefde wordt en gebeurt. In het oefenen krijgt liefde gestalte. In het vervullen van het verlangen van de ander wordt het zichtbaar. Liefde is niet iets wat zonder werkwoord kan. Ware liefde is arbeid. Het Hooglied herinnert ons eraan dat liefde een werkwoord is. Liefde valt niet zo maar uit de lucht. Liefde blijft niet vanzelf stromen. Door bij de bron van Gods Liefde te blijven kun je liefde aan de ander schenken. De liefde van God is een ongekende kracht die helpt om samen te leven in de grandeur en de misère van het leven. In het Hooglied lezen we:

‘Draag mij als een zegel op je hart,
als een zegel op je arm.
Sterk als de dood is de liefde,
beklemmend als het dodenrijk de hartstocht.
De liefde is een vlamvend vuur,
een vuurgloed van de HEER.’

Je mag je ook kwetsbaar voelen bij de ander. Je broosheid laten zien.

De filosoof Erich Fromm noemt liefde een actieve kracht. Liefde is een kunde, een kunst. Hij verbindt aan liefde het werkwoord **geven**. In het geven ontstaat de intermenselijke ontmoeting. Geven roept weer geven op bij diegene die ontvangt.

Zo ga je de rijkdom van het elkaar geven ervaren. Ook koppelt hij het werkwoord **respecteren** aan het thema liefde. Aandacht hebben voor iemands eigenheid en een aandachtig oog voor groei en ontwikkeling van iemands identiteit.

Ontbreken in een relatie de werkwoorden geven en respecteren, dan is het onmogelijk om een goede relatie te onderhouden. In verdriet en pijn moet dan worden erkend dat de relatie verbreken beter is dan volhouden. Het blijft een mysterie, een geheim, of de liefde blijft of niet. Soms is het zo dat ook al is er hard gewerkt, het wederzijds respect verdwenen is. En geven onmogelijk is geworden.

Op de voorkant van de liturgie staat een schilderij van Emil Nolde afgebeeld. Een bloeiende tuin. Zo is Gods liefde bedoeld. De ander tot bloei laten komen. Het gaat niet om je eigen ego in een relatie tot wasdom te laten komen. Het is juist de kunst om jezelf een stukje weg te cijferen ten gunste van de ander. Dat de ander mag uitgroeien tot een schitterende roos of anemoon. Niet in elkaars schaduw staan. Laat de ander tot bloei komen. Niet voor niets komt het beeld van een bloeiende tuin vaak voor in het Hooglied. Het is een schitterende metafoor voor een liefdevolle relatie.

Ook voor de gemeente van Christus geldt de opdracht present te zijn in het leven van de ander. Niet alleen diegene die je goed kent of waar je een klik mee hebt heeft liefdevolle presentie nodig, ook mensen die verder van je afstaan, of die je misschien wel irriteren of waar je het oneens mee bent. Vaak blijkt dat wanneer je aanwezig bent in de kwetsbaarheid en broosheid van een ander, je deze op een andere manier gaat zien. Juist in het delen van kwetsbaarheid worden verbindingen gelegd. Het is immers dat je je eigen broosheid herkent in die van de ander. Het zou prachtig zijn, wanneer wij als gemeente zo met elkaar zouden kunnen even. Elkaar gunnen tot bloei te komen. Dan groeien we uit tot een stabiele en standvastige gemeente.

Genoeg gesproken over dankbaar zijn in liefde. Liefde is niet in woorden te vatten. Misschien kun je werkelijke liefde vangen in een schilderij van een bloeiende tuin, of een gedicht. Ook muziek is wellicht de beste taal om liefde te verwoorden. Vanmorgen zij we gezegend met de komst van veel familieleden van Gerburg die vijf jaar geleden vanwege de corona maatregelen niet bij de inzegening aanwezig konden zijn. Nu zijn er er wel. Een muzikale familie, die met verhoogde toon de liefde voor ons en met ons wil verwoorden.

Dat deze muziek, dat dat de dankbaarheid van velen, ons mag verwonderen en ontroeren.

Moge het zo zijn.

Jeroen

20 april 2026

Emil Nolde: Bloementuin

VOOR EEN DAG VAN MORGEN

Wanneer ik morgen doodga,
vertel dan aan de bomen
hoeveel ik van je hield.
Vertel het aan de wind,
die in de bomen klimt
of uit de takken valt,

hoeveel ik van je hield.
Vertel het aan een kind
dat jong genoeg is om het te begrijpen.
Vertel het aan een dier,
misschien alleen door het aan te kijken.
Vertel het aan de huizen van steen,
vertel het aan de stad
hoe lief ik je had.

Maar zeg het aan geen mens,
ze zouden je niet geloven.
Ze zouden niet willen geloven dat
alleen maar een man
alleen maar een vrouw
dat een mens een mens zo liefhad
als ik jou.

Hans Andreus